

LAW FIRM ■ ADVOKATŲ KONTORA

SUTKIENĖ, PILKAUSKAS IR PARTNERIAI

TEISĖS AKTŲ APŽVALGA

2007 m. rugpjūčio mėn. Nr. 43

ŠIAME NUMERYJE:

▪ LR teisės aktai

Darbo teisė
Farmacija
Nekilnojamasis turtas
Sveikatos apsauga
Transporto teisė

▪ Aktualūs teisės aktų projektai

Kapitalo rinkos

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖS AKTAI

DARBO TEISĖ

Patvirtintos taisyklės dėl pranešimo Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniams skyriams apie savarankiškai dirbančius asmenis tvarkos

2007 m. liepos 26 d. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos priėmė įsakymą Nr. V-331, kuriuo patvirtino „SAV pranešimo apie savarankiškai dirbančius asmenis pateikimo taisyklės“ (Žin., 2007, Nr. 85-3444) (toliau – „Taisyklės“). Taisyklės įsigalios 2008 m. kovo 1 d.

Taisyklės skirtos individualioms įmonėms, tikrosioms ūkinėms bendrijoms, komandinėms ūkinėms bendrijoms, taip pat asmenims, kurie verčiasi individualia veikla, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, išskyrus verslo liudijimus turinčius asmenis (toliau – „Draudėjai“).

Taisyklės numato, jog SAV pranešimą apie savarankiškai dirbančius asmenis Draudėjai privalo pateikti tada, kai jų pajamų metinė suma, apskaičiuota iš apmokestinamojo pelno, apskaičiuoto pagal Lietuvos Respublikos Pelno mokesčio įstatymą, atėmus mokesčių metų pelno mokesčio sumą, arba pajamų metinė suma, apskaičiuota iš apmokestinamųjų pajamų, apskaičiuotų pagal Lietuvos Respublikos Gyventojų pajamų mokesčio įstatymą, atėmus mokesčių metų pajamų mokesčio sumą yra lygi dvylikos minimalių mėnesinių algų sumai arba didesnė.

Taisyklėse numatyta detali SAV pranešimo bei jo priedų pildymo tvarka. Taisyklėse taip pat yra numatyta draudėjų teisė tikslinti valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniams skyriams pateiktus duomenis.

FARMACIJA

Patvirtintos Gyventojų aprūpinimo vaistiniais preparatais ir medicininės paskirties produktais per kaimo vietovėse esančias pirminės sveikatos priežiūros įstaigas taisyklės

2007 m. rugpjūčio 8 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą Nr. 805 „Dėl Gyventojų aprūpinimo vaistiniais preparatais ir medicininės paskirties produktais per kaimo vietovėse esančias pirminės sveikatos priežiūros įstaigas taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 90-3574) (toliau – „Nutarimas“). Nutarimas įsigaliojo nuo 2007 m. rugpjūčio 19 d.

DIDŽIOJI 23, LT - 01128 VILNIUS, LIETUVA

Tel.: (8 5) 251 4444, 251 4445

Faks.: (8 5) 251 4455

El. paštas: spp@spp.lt

www.spp.lt

Nutarimas reglamentuoja gyventojų aprūpinimą vaistiniais preparatais ir medicininės paskirties produktais (toliau vadinami vaistiniais preparatais) per pirminės sveikatos priežiūros įstaigas, esančias kaimo gyvenamosiose vietovėse, kuriose nėra vaistinės ar jos filialo, nustato vaistinėms, kurios pageidauja aprūpinti gyventojus vaistiniais preparatais per kaimo vietovėje esančias pirminės sveikatos priežiūros įstaigas, keliamus reikalavimus, aprūpinimo vaistiniais preparatais užtikrinimo, vaistinių preparatų pardavimo (išdavimo), kontrolės ir apskaitos tvarką. Jame vartojama sąvoka „kaimo vietovėje esanti pirminės sveikatos priežiūros įstaiga“ – tai pirminės sveikatos priežiūros paslaugas kaimo gyvenamojoje vietovėje teikianti ambulatorinė asmens sveikatos priežiūros įstaiga ar jos padalinys (toliau vadinama įstaiga)

Vadovaujantis Nutarimu, vaistinė, pageidaujanti aprūpinti gyventojus vaistiniais preparatais per įstaigas, turi atitikti šiuos reikalavimus:

- turėti vaistinių preparatų laikymo patalpas, atitinkančias sveikatos apsaugos ministro nustatytus reikalavimus;
- paskirti vaistininką, atsakingą už kaimo gyventojų aprūpinimą vaistiniais preparatais (toliau vadinamas atsakingu vaistininku);
- turėti užsakymų priėmimo ryšio priemonės (nuolatinės linijos ar mobilųjį telefoną, fakso ryšį ar elektroninį paštą);
- turėti vieną ar daugiau transporto priemonių, atitinkančių sveikatos apsaugos ministro nustatytus vaistinių preparatų vežimo reikalavimus, ar sudaryti vaistinių preparatų vežimo sutartį, jeigu vaistiniams preparatams į įstaigą pristatyti vaistinė pasitelkia trečiuosius asmenis;
- turėti kompiuterinę vaistinių preparatų paieškos sistemą ir kompiuterinę važtaraščių išrašymo ir įtraukimo į apskaitą sistemą.

Jeigu vaistinė ketina per įstaigas aprūpinti vaistiniais preparatais kelių savivaldybių gyventojus, vienas vaistininkas gali būti atsakingas ne daugiau kaip už dvi savivaldybių gyventojų aprūpinimą vaistiniais preparatais. Per tos pačios savivaldybės teritorijoje esančias įstaigas gyventojus aprūpinti vaistiniais preparatais gali kelios vaistinės.

Nutarime taip pat įtvirtinta, jog gyventojus aprūpinti vaistiniais preparatais per įstaigas gali tik vaistinė, atitinkanti aukščiau minėtus gyventojų aprūpinimo per įstaigas vaistiniais preparatais reikalavimus ir sudariusi su įstaiga pavedimo sutartį dėl gyventojų aprūpinimo vaistiniais preparatais per kaimo vietovėse esančias pirminės sveikatos priežiūros įstaigas.

NEKILNOJAMASIS TURTAS

Patvirtintas Asmens prašymo įregistruoti nuosavybės teises į nekilnojamąjį turtą bei dokumentų, patvirtinančių nuosavybės teisių įgijimą, perdavimo Registro tvarkymo įstaigos teritoriniams padaliniams (filialams) tvarkos aprašas bei parengta Pažymėjimo rengimo, tvirtinimo ir

saugojimo notarų elektroniniame dokumentų archyve elektroninio dokumento pavidalu tvarka

2007 m. rugpjūčio 2 d. Valstybės įmonė Registrų centras priėmė įsakymą Nr. v-176 „Dėl Asmens prašymo įregistruoti nuosavybės teises į nekilnojamąjį turtą bei dokumentų, patvirtinančių nuosavybės teisių įgijimą, perdavimo Registro tvarkymo įstaigos teritoriniams padaliniams (filialams) tvarkos aprašo patvirtinimo bei Pažymėjimo rengimo, tvirtinimo ir saugojimo notarų elektroniniame dokumentų archyve elektroninio dokumento pavidalu tvarkos parengimo“ (Žin., 2007, Nr. 89-3543) (toliau – „Įsakymas“). Įsakymas įsigaliojo nuo 2007 m. rugpjūčio 15 d.

Įsakymas nustato Prašymo įregistruoti nuosavybės teises į nekilnojamąjį turtą (toliau vadinama – Prašymu) bei dokumentų, patvirtinančių nuosavybės teisių atsiradimą (toliau vadinami – Dokumentais), perdavimo Registro tvarkymo įstaigos teritoriniams padaliniams (filialams), Dokumentų atsiėmimo bei atsiskaitymo už Registro tvarkymo įstaigos teritorinių padalinių atliktus registravimo darbus, persiuntimo išlaidas (kurjerio paslaugas) (toliau vadinama – Paslaugomis) tvarką.

Įsakyme įtvirtinta, jog kai nuosavybės teises į daiktą įgijęs asmuo (savininkas) ar jo įgaliotasis asmuo (toliau vadinamas – Klientu) prašymą dėl nuosavybės teisių įregistravimo pageidauja pateikti notarui, notaras Klientui pateikia Įsakymo 1 priede nustatytos formos Prašymą, kurį užpildo pas notarą atvykęs Klientas. Prašymas surašomas dviem egzemplioriais, iš kurių vienas lieka notaro(-ų) biure, o kitas kartu su Dokumentais perduodamas Registrų tvarkymo įstaigos teritorinio padalinio įgaliotam darbuotojui (toliau vadinamas – Kurjeriu). Notaras prašymą dėl nuosavybės teisių įregistravimo priima tik tuo atveju, jei Klientas prašo įregistruoti nuosavybės teises į nekilnojamąjį daiktą ne skubos tvarka, t. y. per 10 (dešimt) darbo dienų.

Prašyme turi būti nurodyta:

- Kliento vardas, pavardė, asmens kodas ar juridinio asmens pavadinimas, kodas bei jį atstovaujančio asmens duomenys ir kiti rekvizitai (Kliento gyvenamosios vietovės ar buveinės adresas, telefonas, elektroninis paštas ir kt.);
- nekilnojamąjį daiktą, į kurį turi būti įregistruotos nuosavybės teisės identifikuojantys duomenys (registro įrašo numeris, unikalūs numeris, adresas);
- terminas, per kurį prašoma atlikti registraciją;
- Dokumentai, patvirtinantys nuosavybės teisės atsiradimą, kurie pridedami prie Prašymo (pirkimo-pardavimo, dovanojimo, mainų, skolos padengimo, turto perleidimo už rentą, paramos, paveldėto turto pasidalijimo, rentos, turto pasidalijimo/atidalijimo, turto sujungimo, amalgamacijos, išlaikymo iki gyvos galvos, jungtinės veiklos, aukos, labdaros sutartys, paveldėjimo teisės liudijimas, nuosavybės teisės liudijimas, priėmimo-perdavimo aktas ir kiti sandoriai, asmens tapatybę patvirtinantys dokumentai, kai asmuo atstovauja juridiniam asmeniui – jo atstovavimo teisę įrodantį dokumentą; įmonės registravimo pažymėjimą);

- Registro tvarkymo teritorinis padalinys (filialas ar jo skyrius), kuriame Klientas atsiims registro tvarkytojo parengtus Dokumentus;
- Kliento garantija apmokėti už Paslaugas.

Jei Dokumentuose yra numatyti juridiniai faktai, įsipareigojimai (pvz., sąlyga neperleisti turto trečiajam asmeniui, įsiskolinimas už įsigytą turtą ir pan.), tuomet Prašyme turi būti įrašyta, kokius juridinius faktus, žymas prašoma įregistruoti. Prie Prašymo pridedami dokumentai turi būti Dokumentų originalai arba notariškai patvirtinti jų nuorašai.

SVEIKATOS APSAUGA

Patvirtintas Kamieninių ląstelių, išgaunamų iš virkštelės ar placentos po vaiko gimimo, genetiniams tyrimams paimtų mėginių įvežimo į Lietuvos Respubliką ir išvežimo iš jos tvarkos aprašas bei Leidimų žmogaus embriono audinių, embriono kamieninių ląstelių ir jų linijų ar vaisiaus audinių ir iš jų paimtų kamieninių ląstelių ir jų linijų tranzitui per Lietuvos Respublikos teritoriją tvarkos aprašas

2007 m. rugpjūčio 7 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras priėmė įsakymus Nr. V-659 „Dėl Kamieninių ląstelių, išgaunamų iš virkštelės ar placentos po vaiko gimimo, genetiniams tyrimams paimtų mėginių įvežimo į Lietuvos Respubliką ir išvežimo iš jos tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 90-3590) bei Nr. V-660 „Dėl Leidimų žmogaus embriono audinių, embriono kamieninių ląstelių ir jų linijų ar vaisiaus audinių ir iš jų paimtų kamieninių ląstelių ir jų linijų tranzitui per Lietuvos Respublikos teritoriją tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 90-3589). Šie įsakymai reglamentuoja bene labiausiai diskutuotinus sveikatos apsaugos ir bioetikos klausimus - veiklą su kamieninėmis ląstelėmis. Abu įsakymai įsigaliojo nuo 2007 m. rugpjūčio 19 d. Nauja tvarka tikimasi pagerinti sunkiai ir nepagydomai sergančių ligonių padėtį, kadangi be organų transplantacijos, atsiranda ir ląstelių transplantacijos galimybės. Be to, šių įsakymų pagrindu galima būtų pradėti naujus mokslinius tyrimus su kamieninėmis ląstelėmis Lietuvoje.

Patvirtinta Lietuvos higienos norma HN 117:2007 – grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimai

2007 m. rugpjūčio 1 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-633 patvirtina Lietuvos higienos norma HN 117:2007 „Grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimai“ (Žin., 2007, Nr. 88-3494) (toliau – „Įsakymas“). Įsakymas įsigalios 2007 m. gruodžio 1 d. Tuo pačiu įsakymu pripažintas netekusiu galios Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. gegužės 21 d. įsakymas Nr. 225 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 117:2002 „Kirpyklos, kosmetikos ir tatuiruočių kabinetai, salonai. Įrengimo ir eksploatavimo taisyklės“ patvirtinimo“.

Įsakymas yra privalomas visiems Lietuvos Respublikos juridiniams ir fiziniams asmenims, projektuojantiems, statantiems, įrengiantiems, rekonstruojantiems statinius ir

patalpas, kuriose teikiamos grožio paslaugos, paslaugų teikėjams bei kontroliuojančioms institucijoms.

Įsakyme numatyti bendrieji reikalavimai fiziniams ir juridiniams asmenims, teikiantiems grožio paslaugas – patalpų saugumas, leidimo-higienos paso turėjimas ir kt. Įsakyme detalizuoti reikalavimai, keliami patalpoms, kuriose fiziniai ir juridiniai asmenys teikia grožio paslaugas, šių patalpų įrengimui, inventoriui, instrumentų, įrangos priežiūrai. Įsakymas numato specialiuosius reikalavimus patalpoms ir inventoriui, kai yra teikiamos plaukų, veido ir kūno, nagų priežiūros, tatuiravimo, ilgalaikio (permanentinio) makiažo ir papuošalų vėrimo paslaugos. Kaip įsakymo priedas pateikiamas „Instrumentų valymo, dezinfekcijos, sterilizacijos taisyklės“.

Pakeista Lietuvos higienos norma HN 17:2003 „Maisto papildai“ ir Pranešimo (notifikavimo) apie Lietuvos Respublikos rinkai tiekiamus maisto papildus tvarkos bei Maisto papildų registravimo tvarkos aprašai

2007 m. rugpjūčio 6 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras priėmė šiuos įsakymus: V-649 (Žin., 2007, Nr. 90-3583), kuriuo iš dalies pakeistas 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymas Nr. V-772 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 17:2003 „Maisto papildai“ patvirtinimo (Žin., 2004, Nr. 7-158) (toliau – „Įsakymas I“) bei V-651 „Dėl Pranešimo (notifikavimo) apie Lietuvos Respublikos rinkai tiekiamus maisto papildus tvarkos aprašo bei Maisto papildų registravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 90-3585) (toliau – „Įsakymas II“). Tiek įsakymo I pakeitimas, tiek ir Įsakymas II įsigalios nuo 2007 m. spalio 1 d.

Įsakymo I pakeitimu naujai išdėstytas jo 8 punktas, reglamentuojantis, kokiems pagamintiems ar importuojamiems maisto papildams reikia turėti registravimo pažymėjimus. Naująją įsakymo I redakcija įtvirtinta, jog Lietuvos Respublikos rinkai tiekiami maisto papildai, pagaminti ir (ar) importuojami iš valstybių ne Europos Sąjungos narių, išskyrus Islandijos Respubliką, Lichtenšteino Kunigaikštystę ir Norvegijos Karalystę, privalo turėti Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos išduotus Maisto papildų registravimo pažymėjimus. Apie maisto papildų iš Europos Sąjungos šalių narių bei Islandijos Respublikos, Lichtenšteino Kunigaikštystės ir Norvegijos Karalystės tiekimą Lietuvos Respublikos rinkai turi būti pranešta (notifikuota) Tarnybai.

Įsakymu II maisto papildų registracija perduodama Valstybinei visuomenės sveikatos priežiūros tarnybai prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – „Tarnyba“). Šiuo įsakymu aiškiau reglamentuojama maisto papildų registracijos tvarka. Jame įtvirtinta, kokius dokumentus privaloma pateikti Tarnybai, siekiant, jog maisto papildas būtų įregistruotas ir jam išduotas registravimo pažymėjimas. Įsakyme II taip pat išsamiai reglamentuojama pateiktų dokumentų vertinimo ir registravimo pažymėjimų išdavimo tvarka, jo patikslinimo bei panaikinimo procedūros. Kaip minėta, aptariant įsakymo I pakeitimą, apie maisto papildų iš Europos Sąjungos šalių narių bei Islandijos Respublikos, Lichtenšteino Kunigaikštystės ir Norvegijos Karalystės

tiekimą Lietuvos Respublikos rinkai turi būti pranešta (notifikuota) Tarnybai. Taigi Įsakyme II būtent ir reglamentuojama ši notifikavimo tvarka.

Pakeisti Natūralaus mineralinio vandens oficialiojo pripažinimo Lietuvos Respublikoje nuostatai

2007 m. rugpjūčio 8 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras priėmė įsakymą Nr. V-663 (Žin., 2007, Nr. 90-3591), kuriuo iš dalies pakeitė savo 2000 m. lapkričio 30 d. įsakymą Nr. 697 „Dėl Natūralaus mineralinio vandens oficialiojo pripažinimo Lietuvos Respublikoje nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. 105-3331) (toliau – „Įsakymas“). Įsakymo naujoji redakcija įsigaliojo 2007 m. rugsėjo 1 d.

Įsakymo pakeitimu pakoreguota jame vartojama sąvoka „trečioji valstybė“. Nuo šiol – tai valstybė ne Europos Sąjungos narė, išskyrus Islandijos Respubliką, Lichtenšteino Kunigaikštystę ir Norvegijos Karalystę. Juo taip pat naujai reglamentuojamas 5.5.5. punktas. Nuo šiol jis įtvirtina, kad natūralaus mineralinio vandens savybės (įskaitant temperatūrą, kitus fizikinius, cheminius, fizikocheminius parametrus) jo natūralaus ištakio ar kaptavimo vietoje gali keistis tik dėl gamtinių veiksnių įtakos, jų turi neveikti galimi vandens debito svyravimai. Toleruotinos tokios gaunamo natūralaus mineralinio vandens cheminės sudėties gamtinių svyravimų ribos: ištirpusių mineralinių medžiagų ir pagrindinių sudedamųjų dalių (pirmiausia Na(+), Ca-2+, Mg-2+, Cl(-), SO4-2- ir HCO3(-)) koncentracijų vertės didesnės ar mažesnės 20 proc., ištirpusio anglies dvideginio – 50 proc. Šiems duomenims vertinti ataskaitoje turi būti pateikti požeminio vandens tyrimų rezultatai. Minimalus mėginių skaičius ir tyrimų trukmė nustatomi atsižvelgiant į konkrečias požeminio vandens telkinio formavimosi sąlygas ir numatomą paimti iš jo vandens kiekį:

- gerai izoliuotų ir hidrochemiškai vienalyčių telkinių požeminio vandens savybės turi būti ištirtos ne mažiau kaip 6 kartus per ne trumpesnę kaip 30 dienų laikotarpį, vykdant numatomo paimti vandens kiekio išpumpavimus;
- hidroinjekcinių ir hidrochemiškai nevienalyčių daugiasluoksnių požeminio vandens telkinių požeminio vandens savybės turi būti ištirtos ne mažiau kaip 30 kartų per ne trumpesnę kaip 90 dienų laikotarpį, vykdant numatomo paimti vandens kiekio išpumpavimus;
- atvirų, neapsaugotų požeminio vandens telkinių (šaltinių ar pirmo vandeningo sluoksnio (gruntinio) vandens) požeminio vandens savybės turi būti tirtos ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį per ne trumpesnę kaip 2 metų laikotarpį, vykdant numatomo paimti vandens kiekio išpumpavimus.

Naująja Įsakymo redakcija pakeisti tam tikri terminai bei supaprastinta Natūralaus mineralinio vandens pripažinimo Lietuvos Respublikoje protokolo (toliau – „Protokolas“) išdavimo tvarka. Nuo šiol Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – „Tarnyba“) ne vėliau kaip per 5 darbo dienas įvertina, ar pateikti visi, visai ir teisingai užpildyti Įsakyme nurodyti dokumentai, o ataskaitoje yra visa nurodyta informacija, ar pateiktos dokumentų kopijos nekelia pagrįstų

abejonių dėl jų tikrumo. Nustačius, kad pateikti ne visi, ne visai ar neteisingai užpildyti dokumentai, pateiktos dokumentų kopijos kelia pagrįstų abejonių dėl jų tikrumo, Tarnyba apie tai raštu informuoja pareiškėją ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, siūlydama pateikti trūkstamus dokumentus, pateikti dokumentų originalus (sutikrinti su pateikta kopija) ar notaro patvirtintas kopijas. Tarnyba per 30 dienų nuo visų dokumentų, nurodytų Įsakyme, gavimo privalo išduoti Protokolą arba raštu informuoti pareiškėją, nurodydama atsisakymo išduoti Protokolą pagrindą, priežastis bei šio sprendimo apskundimo tvarką.

TRANSPORTO TEISĖ

Pakeistos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto naudojimo taisyklės

2007 m. rugpjūčio 13 d. priimtas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymas Nr. 3-271 „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 1997 m. liepos 7 d. įsakymo Nr. 264 „Dėl Klaipėdos valstybinio jūrų uosto naudojimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2007, Nr. 90-3607) (toliau – Įsakymas). Įsakymas įsigaliojo 2007 m. rugpjūčio 19 d.

Įsakymas numato tris esminius Klaipėdos valstybinio jūrų uosto naudojimo taisyklių (toliau – „Taisyklės“) pakeitimus:

(i) Uosto direkcija turi teisę leisti uosto žemės naudotojui naudotis uosto hidrotechnikos įrenginiais, esančiais prie nuomojamo uosto žemės sklypo. Tai nurodoma tarp Uosto direkcijos ir uosto žemės naudotojo sudaromoje uosto žemės nuomos sutartyje. Uosto direkcija turi teisę pareikalauti, kad uosto žemės naudotojas, kuriam suteikta teisė naudotis nurodyta krantine ar jos dalimi, pateiktų išankstinį laivų atplaukimo suderintu laiku grafiką (Taisyklių 35 punkto papildymas).

(ii) Detalizuota, kokių tipų laivus Uosto direkcija gali statyti prie krantinių, prie kurių 48 valandas ir ilgiau nėra švartuojami laivai krovos darbams ir pagalbinėms komercinėms (laivų aptarnavimui ir aprūpinimui, remontui, įgulos keitimui, krovinio laukimui, paraiškos krovos darbams laukimui ir kt.) operacijoms (Taisyklių 44 punkto papildymas).

(iii) Įsakyme numatyta, jog laivų atplaukimas, švartavimas ir išplaukimas registruojamas Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste Uosto direkcijos nustatyta tvarka (Taisyklės papildytos 44¹ punktu).

AKTUALŪS TEISĖS AKTŲ PROJEKTAI

KAPITALO RINKOS

Parengtas Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas

2007 m. rugpjūčio 8 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu Nr. 799 (Žin., 2007, 90-3568) pateikė Lietuvos Respublikos Seimui svarstyti Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – „Įstatymo projektas“).

Įstatymo projekte siūloma, be šiuo metu veikiančių (Įstatymo projekte – suderintieji) KIS, kurių veiklos reglamentavimas Įstatymo projektu nėra keičiamas, sudaryti galimybę papildomai steigti penkių rūšių specialiuosius KIS. Suderintieji KIS kaip ir iki šiol galės būti tik atviro tipo (t. y. jų vienetai ar akcijos privalės būti išperkami bet kada investuotojui pareikalavus) ir steigiami investicinio fondo arba investicinės kintamojo kapitalo bendrovės (toliau – „IKKB“) forma.

Pirmoji yra šiuo metu veikianti KIS rūšis, kurios pavadinimas iš „riboto platinimo KIS“ Įstatymo projekte keičiamas į „specialieji kolektyvinio investavimo į vertybinius popierius subjektai“. Įstatymo projektu taip pat siekiama modifikuoti šiuo metu galiojančių riboto platinimo KIS veiklos reglamentavimą, numatant platesnes šių KIS investicijų portfelio valdymo galimybes. Šis pakeitimas numatytas siekiant racionalizuoti veikiančių KIS sistemą, kadangi remiantis šiuo metu galiojančiu įstatymu Lietuvoje leidžiama steigti dviejų rūšių, tačiau savo esme analogiškus KIS. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu veikiančios riboto platinimo kolektyvinio investavimo subjektai turės prisitaikyti prie Įstatymo projektu koreguojamų jų veiklos reikalavimų, Įstatymo projektas papildomas baigiamosiomis nuostatomis, kuriose numatomas ilgiausias 6 mėnesių terminas būtinoms šių subjektų sudarymo dokumentų ir prospektų pakeitimams atlikti.

Specialieji nekilnojamojo turto, privataus kapitalo, ir kitus KIS investuojantys bei alternatyvaus investavimo KIS Įstatymo projekte reglamentuojami naujai. Pastebėtina, jog visų rūšių specialieji KIS galės būti steigiami ne tik jau įprastomis investicinio fondo ar IKKB formomis, tačiau papildomai – uždaro tipo investicinės bendrovės arba uždaro tipo investicinio fondo forma. Uždaro tipo KIS nuo įprastų atviro tipo KIS skirsis tuo, jog uždaro tipo KIS galės būti steigiami tik iš anksto nustatytam terminui, o investuotojams priklausantys vienetai ar akcijos galės būti išperkami tik pasibaigus šios formos KIS veiklos laikotarpiui. Įstatymo projektu siekiama nustatyti esminius specialiųjų KIS veiklos, struktūros, turto investavimo, informacijos atskleidimo ir kitus investuotojų interesų apsaugos tikslais būtinus įtvirtinti reikalavimus.

Remiantis Įstatymo projekto nuostatomis, ketinama reguliuoti ir prižiūrėti antroji specialiųjų KIS rūšis – nekilnojamojo turto KIS, be aukščiau minėtų teigiamų aspektų, suteiks galimybę privačiam investuotojui sąlyginai nedidelėmis sumomis

netiesiogiai investuoti savo turimas laisvas lėšas į žemę, pastatus ir/ar patalpas, statomą nekilnojamojo turto, nekilnojamojo turto bendrovių vertybinius popierius, kitų nekilnojamojo turto KIS investicinius vienetus ar akcijas, taip pat kilnojamąjį turtą, būtiną nekilnojamojo turto objekto eksploatacijai. Remiantis Įstatymo projekto nuostatomis, šios rūšies specialiesiems KIS bus taikomi tam tikri investavimo veiklos apribojimai, pavyzdžiui, draudžiama įsigyti nekilnojamojo turto, į kurį nuosavybės teisės yra apribotos, jei šie apribojimai gali lemti nuosavybės teisės į planuojamą įsigyti nekilnojamojo turto objektą praradimą. Siekiant maksimaliai apsaugoti šios rūšies KIS dalyvių, turinčių mažiau investavimo patirties, interesus bei užtikrinti teisingą ir kvalifikuotą KIS turtą sudarančio ar įsigijamo nekilnojamojo turto vertės nustatymą, Įstatymo projekte numatoma, jog nekilnojamojo turto objektų vertinimą privalės atlikti ir atskiras išvadas pateikti mažiausiai du nepriklausomi nekilnojamojo turto vertintojai. Įstatymo projekte numatomas draudimas valdytojui fondo turtu įsigyti ar parduoti neįvertintą turtą.

Trečiosios specialiųjų KIS rūšies – privataus kapitalo KIS turtas galės būti investuojamas į bendrovių, kurių išleistais vertybiniais popieriais nėra prekiaujama reguliuojamose rinkose, vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones. Šios rūšies KIS dėl jų didelės investicijų grąžos būtų patrauklūs ne tik didesnę negu vidutinę investavimo riziką linkusiems prisiimti investuotojams, tačiau ir galimiems šios rūšies KIS investavimo objektams – smulkioms ir vidutinėms įmonėms. Tikimasi, jog rizikos kapitalo KIS steigimas prisidės prie smulkių ir vidutinio verslo skatinimo ir vystymo Lietuvoje, kadangi skirtingai negu kiti Įstatymo projekte ketinami reguliuoti KIS, privataus kapitalo KIS ar jį valdanti valdymo įmonė turės galimybę dalyvauti bendrovės, į kurios akcijas bus investuotas tokio KIS turtas, valdyme ir daryti įtaką savo sprendimais.

Įstatymo projekte taip pat numatoma galimybė steigti alternatyvios investavimo strategijos kolektyvinio investavimo subjektus. Tai penktosios rūšies specialieji KIS. Šių KIS investuotojais galės būti tik specialiųjų žinių ir patirties finansų rinkoje turintys, t. y. profesionalieji, investuotojai. Nors vienas iš šios rūšies KIS požymių pasaulinėje praktikoje yra tai, jog įprastai teisės aktai nereguliuoja šių subjektų valdytojų investavimo veiklos, tačiau Įstatymo projekte numatoma, jog Vertybinių popierių komisija alternatyvaus investavimo subjektų atžvilgiu vykdys rizikos valdymo priežiūrą ir kontrolę. Šių KIS turtas bus investuojamas į visus Įstatymo projekte numatytus suderintiems ir specialiesiems KIS leistinus investuoti objektus, laikantis jų sudarymo dokumentuose numatytos specifinės investavimo strategijos.

Ši teisės aktų apžvalga yra tik informacinio pobūdžio ir pilnai neatspindi visų teisinio reglamentavimo aspektų. Dėl išsamios konsultacijos teisiniais klausimais prašome kreiptis į mūsų kontorą telefonais: (8 5) 251 44 44, (8 5) 251 44 45.